

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2013-627-AFS

ER REF Fi2013/3110

ESTABLISHED 1668

Yttrande om Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2013/36/EG och 2009/110/EG samt upphävande av direktiv 2007/64/EG (COM 2013 547) 2013-09-18

Sammanfattning

Riksbanken välkomnar kommissionens ambition att förbättra och harmonisera det rättsliga ramverket för massbetalningar inom EU och är i huvudsak positiv till kommissionens förslag. Ett väl utformat legalt ramverk främjar en säker och effektiv massbetalningsmarknad. Riksbanken vill dock framhålla ett antal synpunkter med anledning av det ifrågavarande förslaget:

- *Betaltjänstdirektivet bör på sikt slås samman med direktivet för elektroniska pengar.*
- *Det bör utvärderas hur bestämmelserna om tredjepartsleverantörer påverkar marknadsaktörernas beteende.*
- *När betaltjänstdirektivet införlivas i svensk rätt bör bestämmelserna om obehöriga transaktioner införlivas i betaltjänstlagen.*
- *Det bör vara möjligt att ta ut kostnader för mellanbanksavgifter i form av tilläggsavgifter.*

Sammanslagning av betaltjänstdirektivet och e-pengadirektivet

Riksbanken har i en tidigare konsultation förordat en sammanslagning av direktivet för elektroniska pengar och betaltjänstdirektivet. Riksbanken vidhåller att detta skulle vara ett naturligt steg i arbetet för en mer enhetlig och effektiv reglering av betaltjänster. Kommissionens motivering för att inte göra detta just nu – nämligen att medlemsstaterna har varit sena med att implementera direktivet för elektroniska pengar så att det därför inte finns nog med erfarenhet kring effekterna av det - framstår dock i sammanhanget som en rimlig slutsats. Eftersom en översyn av direktivet för elektroniska pengar beräknas ske 2014 anser Riksbanken att det är lämpligt att frågan om sammanslagning av de två direktiven utreds i samband med den översynen.

Marknadstillträde för tredjepartsleverantörer

Riksbanken välkomnar förslaget att tredjepartsleverantörer ska omfattas av betaltjänstdirektivet (bilaga I punkt 7). De svenska erfarenheterna av dessa aktörer och deras tjänster är dock begränsade och det är därför inte möjligt att avgöra hur den föreslagna regleringen kommer att påverka betalningsmarknaden i Sverige. Det är också för tidigt att bedöma om den föreslagna regleringen är tillräcklig och hur den föreslagna ansvarsfördelningen för obehöriga transaktioner mellan tredjepartsleverantörer, betalningsanvändare och kontoadministratörer kommer att påverka marknadsaktörernas beteende. Därför bör bestämmelsernas effekt på marknaden utvärderas när de aktuella bestämmelserna varit gällande under några år.

Ansvar för obehöriga transaktioner

Riksbanken anser att det är befogat att sänka betaltjänstanvändares maximala ansvar (utom vid bedrägeri, avsiktligt beteende eller grov oaktsamhet) för obehöriga transaktioner från 150 euro till 50 euro (artikel 66). En sådan sänkning bidrar enligt Riksbankens bedömning till att betaltjänstleverantörer måste fortsätta att arbeta med att utveckla säkerhetsarrangemang kring betalningsinstrument för att skydda kunden från obehöriga transaktioner. I detta sammanhang anser Riksbanken att det vid införlivandet av direktivet i svensk rätt bör övervägas om bestämmelserna i lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument bör införlivas i betaltjänstlagen eftersom dagens ordning med två olika lagar är otydlig. De två svenska lagarnas tillämpningsområde är så nära sammankopplade att det är naturligt att de bestämmelser som ingår i dessa två lagar samlas i en rättsakt för att uppnå en enhetlig och effektiv reglering av betaltjänster. Detta förhållande förstärks nu när också tredjepartsleverantörers ansvar regleras i direktivet.

Tilläggsavgifter

Riksbanken välkomnar direktivets förslag om en harmonisering av tilläggsavgifter inom EU och att det ska vara tillåtet för betalningsmottagaren att ta ut tilläggsavgifter av betaltjänstanvändaren (artikel 55.3). Riksbankens inställning är att lagstiftningen ska möjliggöra för handeln att prissätta sina kostnader för olika betalningssätt gentemot sina kunder. En korrekt prissättning bidrar till att öka betaltjänstanvändares medvetenhet om kostnaden för att använda ett visst betalningsinstrument och möjliggör en effektiv användning av dessa. För att avgiftsuttag ska få den önskade styrande effekten på betaltjänstanvändarnas beteende krävs dock också att betalningsmottagare faktiskt utnyttjar möjligheten att ta ut kostnaderna för samtliga olika betalningssätt (kortbetalningar, kontantbetalningar, mobila betalningar, betalningar med e-pengar etc), något som idag inte sker i praktiken.

Riksbanken bedömer också att det är lämpligt att avgifterna inte får överskrida betalningsmottagarens kostnader för att använda ett visst betalningsinstrument då det innebär att varje betalningsinstrument ska bära sina egna kostnader. Det är även positivt att betalningsmottagare i enlighet med förslaget inte ska kunna övervältra kostnader för ett betalningssätt genom att ta ut högre avgifter vid användandet av ett annat betalningssätt då det skulle ge fel prissignaler till användarna. Riksbanken ställer sig dock frågande till om det är möjligt att följa upp om tilläggsavgifterna inte överstiger de faktiska kostnaderna.

■ Av artikel 55.4 framgår att betalningsmottagaren inte får begära tilläggsavgifter för användning av betalningsinstrument vars förmedlingsavgifter regleras av förordning om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner (mellanbanksavgifter). Eftersom sådana mellanbanksavgifter kommer att vara tillåtna, även om de enligt förordningsförslaget ska begränsas, och mot bakgrund av att betalningsmottagaren ska få ta ut tilläggsavgifter för att täcka kostnader som är förknippade med betalningsinstrument, anser Riksbanken att denna reglering är inkonsekvent och motverkar syftet att ge rätt prissignaler. Sådana förmedlingsavgifter utgör typiska kostnader som är förknippade med betalningsinstrumentet och bör således kunna tas ut i form av tilläggsavgifter av betaltjänstanvändaren. Det torde också vara svårt att följa upp ett förbud att inkludera kostnader för förmedlingsavgifter i tilläggsavgifterna efterlevs.

Beslut i detta ärende har fattats av t f avdelningschef Martin W Johansson efter föredragning av Anna Wilbe.

Martin W Johansson

Anna Wilbe